

troligt, kun bør kunne gøres tilgængelige for almenheden i form af gennemsyn af de pågældende arkivalier på de offentlige arkivers læsesale mv. Hensynet til ophavsmændene tilsiger, at der ikke gives mulighed for uden samtykke fra rettighedshaverne at udlvere afskrifter eller fremstille kopier af sådanne arkivalier. Gennemsyn af private arkivalier, der er afleveret til offentlige arkiver, udgør efter ministeriets opfattelse et så begrænset indgreb i ophavsmændenes rettighedsmæssige interesser, at der ikke knytter sig afgørende betænkeligheder til gennemførelse af en sådan begrænset kollisionsregel vedrørende private arkivalier. Ministeriet har i den forbindelse især lagt vægt på, at tilgængelighedsreglerne i arkivlovgivningen og arkivmyndighedernes praksis for så vidt angår private arkivalier i sig selv giver en begrænset adgang til de pågældende arkivalier.

Til stk. 3

Forslaget til stk. 3 om retten til videre udnyttelse af værker, hvortil der er givet adgang efter stk. 1 og 2, svarer til den gældende ophavsretslovs § 24 a, stk. 2, og fotografilovens § 9 a, stk. 2 om aktindsigt efter offentlighedsloven. Som følge af den foreslåede nye bestemmelse i stk. 2 om tilgængelighed af arkivalier er der i forslaget til stk. 3 indføjet en henvisning til stk. 2, således at også retten til videre udnyttelse af værker, hvortil der efter forslagets § 27, stk. 2, er givet arkivadgang mv., afhænger af de i øvrigt gældende regler.

Til § 28

Bestemmelsen i lovforslagets § 28 er ny. Bestemmelsen giver adgang til uden samtykke fra ophavsmanden og uden vederlag at gengive værker i forbindelse med behandlingen af retssager og sager i administrative nævn og lignende i det omfang, som betinges af formålet. En tilsvarende bestemmelse findes i den gældende fotografilovs § 13, hvorefter fotografiske billeder frit kan benyttes i retsplejens og den offentlige sikkerheds interesse.

Forslaget til § 28 bygger på et forslag fra Ophavsretsudvalget i betænkning nr. 1197/1990. Udvalgets forslag er begrænset til gengivelse som led i bevisførelsen under retssager.

Efter Kulturministeriets opfattelse har der i praksis vist sig at være et vist behov for en bestemmelse af den foreslåede karakter. Det må således antages, at der i dag foregår en ganske betydelig kopiering i forbindelse med rets- og nævnssager. Denne kopiering er ikke i alle tilfælde tilladt efter den gældende ophavsretslovgivning. Formålet med forslaget til § 28 er at legalisere denne kopiering, som i forhold

til ophavsmændenes interesser har karakter af en begrænset værksudnyttelse.

Bestemmelsen må ses i sammenhæng med andre bestemmelser i ophavsretslovgivningen, som tilgodeser almene retshåndhævelseshensyn. Efter lovforslagets § 9 falder offentlige aktstykker, herunder retsafgørelser mv., uden for den ophavsretlige beskyttelse. Efter lovforslagets § 26 må forhandlinger i retssager mv. frit gives. De hensyn, der ligger bag de nævnte bestemmelser, synes også at tilsige, at der indføres en undtagelse fra ophavsretsbeskyttelsen, når det gælder brug af værker i forbindelse med sager for domstolene, administrative nævn o.lign.

Den konventionsmæssige hjemmel for forslaget er Bernerkonventionens art. 9, stk. 2, der tillader begrænsninger i ophavsmandens reproduktionsret under forudsætning af, at en sådan reproduktion ikke på skadelig måde påvirker den normale udnyttelse af værket og ikke på urimelig måde gør indgreb i ophavsmandens legitime interesser.

Omfattet af bestemmelsen er gengivelse af værker i forbindelse med sager, der behandles af domstolene eller i administrative nævn o.lign. Det forudsættes, at de pågældende administrative organer er offentlige. Råd og nævn, der gennem lovgivningsmagten har fået tillagt kompetence til at træffe bindende afgørelser, omfattes ligeledes af forslaget til § 28.

Dansk Arbejdsgiverforening har under høringen anført, at bestemmelsen tillige burde omfatte offentlige og private råd, voldgifter o.lign., når disse er nedsat med det formål at træffe afgørelser af retlig karakter.

Kulturministeriet kan ikke tilslutte sig Arbejdsgiverforeningens forslag. Den foreslåede bestemmelse skal som nævnt ses i forlængelse af lovforslagets §§ 9 og 26, som alene omfatter offentlige myndigheder o.lign. Ministeriet finder ikke, at en afgørelse fra et privat råd med hensyn til sin normerende karakter kan sidestilles med en offentlig retsafgørelse. Formålet med forslaget til § 28 kan derfor ikke begrunde den foreslåede udvidelse af bestemmelsens anvendelsesområde i forhold til anvendelsesområdet for bestemmelserne i lovforslagets §§ 9 og 26.

Adgangen til at gengive værkerne gælder ikke alene under selve doms- eller nævnbehandlingen. Værksudnyttelse i forbindelse med sagsbehandling af forberedende karakter omfattes også af bestemmelsen. Det gælder fx politiets efterforskningsarbejde og advokaters sagsforberedelse med hensyn til bl.a. udveksling af processkrifter, hvor der ofte som bilag anvendes fotokopier indeholdende ophavsretligt beskyttet materiale. Bestemmelsen giver endvidere adgang til at optage de pågældende værker i dommen, nævnsafgørelsen mv.